(عبدالله الانصاري) دن اقتباس
ايدلمش سوزلر

تصوف

لما قال الامام رجل يدري ويدري انه يدري فهو عالم فسلوه ورجل يدري ولا يدري
انه يدري فهو عالم فاتبعوه فهو نائم فاستيقظوه ورجل لا يدري
ويدري انه لا يدري فهو عاجز فارحموه
ورجل لا يدري ولا يدري انه لا يدري فهو شيطان فاجتنبوه

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

اعلم ان المشايخ اختلفوا في نية الاربع بعد الجمعة قيل ينوي السنة وقيل
ينوي آخر الظهر عليه وهو الاحسن وقيل الاحوط ان يقول نويت آخر الظهر
ادركت وقته ولم اصله بعد لان ظهر يومه انما يجب عليه باخر الوقت في ظاهر المذهب
واختيار قاضي خان ان يصلي ظهر بهذه النية ثم يصلي اربعا بنية السنة ثم اختلفوا
في القراة فقيل يقرء الفاتحة والسورة في الاربع وقيل في الاوليين كالظهر وهو المختار
هكذا في قاضي خان وغيره وذكر في الواقعات الرجل اذا اراد السفر يوم الجمعة
لا باس به اذا خرج من العمران قبل خروج وقت الظهر لان الوجوب يتعلق
باخر الوقت وفي آخر الوقت مسافر فلم يجب عليه صلوة الجمعة تمت

قطعه
ای دوست تو بر و با خدا سودا است
بر کس همه سن رو بهوالا تا بستن
از مال جهان بهره نخواهی بردن
دنیا بگذار آخرت ببدا ستن

قطعه دیگر
بگورستان گذر کردم صباحی
بگوشم من رسید ناگاه آهی
شنیدم کله از خاک میگفت
که دنیا هیچ نی ارزد بکاهی

قطعه
هرکه آمد بجهان اهل فنا خواهد بود
اوکه پاینده و باقیست خدا خواهد بود
سفرهٔ اجل کشیده است قاف در قاف
همه را در سر آن سفره صلا خواهد بود

قطعه
هرکه امد بجهان اهل فنا خواهد بود

اما بعد فاعلم الموید
وارد التحقیق والتوفیق
بالعصمة وحقیقة
عن ... [illegible] فقال
الی توبة والعبودیة ولکن [illegible]
افتادة الی لغزلات وعلم [illegible]
وجه خضران وعلم [illegible]
والله هو الموفق [illegible] سواد

المکتوم بعنایت الباری خواجه عبدالله انصاری قدس الله سره
می فرماید در رعایت دلها کوش و دین بدنیا مفروش هر که در
تحصیل شعار خود سازد در دنیا و آخرت کار خود سازد
با حق بصدق با خلق بانصاف با نفس بقهر با بزرگان بخدمت
با خردکان بشفقت با دشمنان بحلم با دوستان بنصیحت
با درویشان بسخاوت با جاهلان بخموشی با عالمان بادب
با عشق جمال اگر بهم نفسی یک حرف بس است اگر بر نیزد تو کی
تا با تو دو دل بنشیند دم از دم زن در راه تو کجی رسی که در خود نرسی
چشم خود مدار که هر آفت که بمردم رسید از چشم خود رسید چشم
بر دو است اما چشم خود را دو نبیند آدم علیه السلام
چشم بر رسید بتوبه شفا یافت اما ابلیس را چشم خود را کمید
ملعون ابد گشت که خلقتنی من نار وخلقته من طین

ای در حق کس تصرف آغاز مکن — چشم بپر خود عیب کس باز مکن
پیر همه شنیدان غلط دانی — در خود نگر فضولی مکن
دریای عنایت تو چو در موج زند — خبایت همه کی بیند ای [illegible]
من بنده عاصیم رضای تو کجاست — تاریک دلم نور و صفای تو کجاست
ما را تو بهشت اگر بطاعات دهی — این بیع بود لطف عطای تو کجاست
اگر بر روی آب روی خسی باشی — و اگر بر هوا پری مگسی باشی
بدست آر تا کسی باشی دو د
دو ده آه خدا در کعبه آمد منزل — یک کعبه صورتست و یک کعبه دل
تا بتوانی زیارت دلها کن — کافزون ز هزار کعبه باشد یکدل
غنای زیادتی کردن کار پیرزنان است نج نا فلها شای
جهانست ناز دادن کار مردانست دلی بدست آر که کار آنست
دی رفت و باز نیامد فردا اعتماد را نشاید دقت را غنیمت دان
دی آمدم و بر من نیامد کاری — امروز ز من گرم نشد بازاری

الهی دنیا سوال کردند گفت چگونه بهم در دوستی چیزی که از عرض
پرستاری و بد بخل نگاه داری و بجبر بیکناهی هر که
میداند که آفرین کار در آفرینش تقصیر نکرد از غیب پرسد
و هر که میداند که قسّام در قسمت میل نکرد از حسد برست
و هر که دانست که در آسمان و زمین جز بخواست او چیزی نیست
از جمله برست کاری میکن تا جاهل نشوی در دوزخ از
میداند که نشوی اگر میدانی که میدانند پشیمان شو و اگر
نمیدانی که خدا اند مسلمان شو اگر بخدا ایمان داری یقین اینها ایمان داری
دولت و هنر که بجو که قول حکماست سودی نکند هنر چو طالع نبود
الهی ظاهری دارم سوز دین و باطنی دارم در خراب
سینه دارم پر آتش و دیده دارم پر آب
تم الکتاب

الهی در ره نفس با هوا خواهی شد از من حیرت بی‌نوا خواهی شد
بنگر که چه‌ای و از کجا آمده‌ای میدان که چه میکنی کجا خواهی شد
واقف اسرار ضمیر همه کس در حالت عجز دستگیر همه کس
یا رب تو مرا توبه ده و عذر پذیر ای توبه ده و عذر پذیر همه کس
یا رب دل پاک و جان آگاهم ده آه شب و گریه سحرگاهم ده
در راه خود از خودم بیخود کن آنگه بخود از خود رهم ده
یا رب دلم از بار گنه محزون است جان از روش آنکار چگونه پرخون است
هر چند گناه من ز حد بیرون است لطف ز گناه من بسی افزون است
یا رب ز خطا گرچه انسانی را تابع شده‌ام هوای نفسانی را
هستم طلب رحمت رحمانی را جا ساخته‌ام وادی پشیمانی را
یا رب اگر جهل خطا شد کارم جانا اگر منت شاد بود بسیارم
نا امید تو بر دل که بود دیدار و گویند که نیست ذکر از آدم

یارب کنه ارچه گشت بسیار مرا عفو کن و بیازار مرا
باشد به بیع خویش اقرار مرا ودرین گناه تا الذار مرا

تمت بعون الملک الوهاب

در اخبار امده است که لقمان حکیم مر پسر خود را وصیت
کرده است بدین کلمات را یاد گیرد و بدان کار کند
خردمند و نیک گردد و از آفت بدی خلق ایمن باشد
و در میان مردم نیک نام گردد کلمات اینست که ای پسر
خدای عز و جل بشناس و از وی بترس و هر کوبی از پند
و نصیحت نخست بر ان کار کن سخن را باندازه خویش گوی
قدر مردم بر اندازه هر کس بشناس و از خویش بهر کس علو طلب رهانی
سود زیان امتحان کن دوست را نیک و دانا اختیار
و از مردم نادان دور باش و ابلهه دور باش در کجاهای خیر
خبر جهد کن بر زبان ا دخود اعتماد مکن

ابر حدیثده بویورلمشدر که یا محمد انا و انت و ماسوی ذلک خلقتها
لاجلک دیو بکا ندکلدکلرندر دائی انا و انت و ماسوی ذلک
ترکتها لاجلک دیو دیدیم ٢ فاطمه رضی الله عنها ایدر الله تعالی
رسوله دیدی که نظرت فی ذنوب امتک فلم ارد لهم الا العفو ٣
یعنی فاطمه ایدر رسول عم ایتدی الله تعالی ایدر ن جمله امتی کنا باغشلق
رضا اندم بوردیکه ثلثنی بوکیجه باغشلدم ثلثنی دخی قیامتده باغشلم
گرکدر نیه فاطمه ایدر ما ادری الله نه ایدی دیو صوردم
امتمدن طغوز رسکا تب اندکی الیتی بن کفیل اد زام امتمک ایسه
بنم کفالتمه اعتماد اتمزلر دخی تلری سیکوب یوروستلرکت ایچون
یوندم امتمک اکا رغبت اتمزلر و جهتی د و دتمک ایچون بزیدم
امتمک اینه اکا کوره کسبی ایدرلر و دانی نیمله خصومت ایدب
قوللریله مصالحه ایدرلر بی گناه شهادت ایمکیی نیدن ا و تمزلر
خلوع لجین امتی ا و ماینزلر و بنی انلردن یادون کی کونلت عظی
بوکون استهمم انلردن بندن کلجک زمانلرك ذوقن استرلر
و بن انلرك ذوقن غیبلرم و بریم انلر ایسه کلا اولجاق طاعه

نیم غیریمه دیر و دلر یعنی عبادته ریا ایدرلر و انلرك نعمت ویرن
اللهی انلر شکرنی نیم غیریمه ایدرلر و هر زمان ملکلرم کناهلرین
بکا عرض ایدرلر بن اصلا بونلری انلردن شکایت اتمم انلری جزو بل
بتون کره دایما قوللرمه شکایت ایدرلر دیه حضرت فاطمه نك
جاریه سی فضه ایدر حضرت رسولك داخی صو وردم ایدی الله تعالی
دیدیکه اطلب العلة کی اغفر الزلة یعنی عاصیلرك کناهلرین عفو
ایتمکه بهانه ارادم یعنی جزوی بهانه ایله عفو ایدرم بلیکم بو معنالی نظم
ایدیب دیمشلردر بیت رحمتش دائما بهانه میجوید بلکه او دائما بهانه میجوید
حضرت ابوبکر ایدر دیار رسول الله لیله معراجده سکا دخی اولنلردن
بونی بکا دیویردوب دیدکده ایدی الله تعالی دیدیکه اکر سنك امتکله
سویلنی بکی سومیدم قلیل وکثیر الدره صوردی وحساب اترایدم ابن عباس
ایدر الله تعالی دیلدیندن دیو بو دخی یارب نیم مرادم نه ایدکینی بلورسن
دیدکه نه حاجت دیدب او دخی امتمك تقصیرلرینی لحروفن ایلدی
دیو بلی ایدر دیدیکه انت شفیعهم فیما یقصرون فی فرایضی وانا اکون
شفیعهم فیما یقصرون فی سنتك بو دخی یعنی سن انلرك نیم امرلرمده اتدکلری
تقصیرلرینه شفیع سن بن دخی انلرك سنك سنتلرکده اتدکلری تقصیرلرینه
انلر ایچون سکا شفاعت ایدرم ۸ مروی درکه رسول ع م ایدر دکه
قیامتده امتمك حسابنی بن ایدیم دیو رجا اتدکده الله تعالی

ومکث
یا محمد عزمنك نه در دیو یاربّ امتم رسوای اولمزلر دیدکده یا محمد
بن انلری رو جهلرحساب اتمم کرلرو درکه سندخی مطلع اولمه
قنده قلدکلرنه غیریلر دیو بیوردی تفصیلا ایدرکه الله تعالی حبیبنه
بیوردیکه کن ایسا من الخلق فلیس بایدیهم شیء واجعل صحبتك
معی فان مرجعك الی ولا تجعل قلبك معلق بالدنیا وما خلقتك لها
یعنی خلقدن مایوس اولکه انلرك الرندن هیچ نسنه یوقدر صحبتك
بنمله ایله یعنی قلبك دایما منوم دمشغول اولسون دونوعاقبت بکا
کلورسن و داخی قلبکی دنیایه متعلق ومایل اتمه بن سنی انکچون یرتمدم
بیه مروی در که الله تعالی بیوردکه یا محمد نماز قلدقدن نصکره بو دعاء
اوقیه سن اللهم انی اسئلك الطیبات وترك المنکرات وحب المساکین
وان تغفرلی خطیئتی وترحمنی وتتوب علی واذا اردت فتنة فی قومی فتوفنی
غیر مفتون معارج النبوة مذکوردر که رسول ع م تجلی خدایه
مظهر اولدقده الله تعالی یا محمد طائفه مشبهه بکا صورت اسناد ایدب
یهودلرك بعضی ید الله مغلوله دیو نصارا ثالث ثلاثه دیوب
مجسمه بکا جسم اسناد اتمشلردر جاهللر مثالم اوکا نجه نظر ایله
تا انلرك کلاملرینی نه مرتبه باطل ایدوکی دیدکده فراه محمد

من غير ادراك ولا احاطة ولا احد ولا من شيء ولا في شيء ولا على شيء
يعني محمد رأى الله تعالى يه جسم وصورت وكيفيت وحد وغايت
وزمان ومكان وبونلره بكزر نشانلردن بالكليه منزه ومقدس بر ذات
پاك مقدس عن كنه ادراك كوردي ديديلر مواهب لدنيه ده
مذكور در كه بعض اخبارده كلمشدر كه رسول اكرم قاب قوسين مناجات
قاب قوسينده يا رب امم سابقه نك بعضنه طاش ياغدردك بعضن
بعضنه بيره كچوردك عذاب ايتدك بنم امتمه نه ايدرسن
ديدكده الله تعالى انزل عليهم الرحمة وابدل سيئاتهم حسنات
ومن دعاني لبيته ومن سألني اعطيته ومن توكل علي كفيته
وفي الدنيا استر على العصاة منهم وفي الآخرة اشفعك فيهم
ولولا ان الحبيب يحب معاتبة حبيبه لما حاسبت امتك ديدي
رسول عليه السلام مقام علياء ماادنادن كيتمك اوزره ايكن يا رب هر سفردن
كلن كمسه كندو قومنه نه ديدكلري ارمغاني اولور امتمه بنم ارمغانم
نه در ديديكه حق تعالى بيوردي كه انا لهم ما عاشوا وانا لهم اذا ماتوا
وانا لهم في القبور وانا لهم في النشور

بعض علما ديديلر كه رسول عليه السلام افصح فصحاء انسان
وابلغ بلغاء ذوي الفرقان اولمغين جميع لغات عربيه ايله تكلم
ايدوب بلغاء عرب عربيادن اولدقلري برحديثده انا
افصح العرب بر حديثده كانت لغة اسماعيل قد درست فجاني لها
فحفظها جبرائيل بر حديثده ان الله عز وجل ادبني فاحسن تاديبي
ونشأت في بني سعد بن بكر بيورمشدر ديكر بر فضيلت جامعه لري
دخي كلمات شريفه لري جوامع الكلم اولمقدر يعني الفاظ يسيرده معاني
كثيره جمع اولنمشدر او بابده بنم بولديغم احاديث شريفه لري جامع
نصايح عليه دن درت مثالي ونبوتنا ولزمده لرده درت قره
بونده ذكر ما تيسر سمعه اولنمشدر ذكر دون فكر اولنه
كه بونلردر ١ انما الاعمال بالنيات ٢ اذا لم تستح فاصنع ما شئت
٣ احذروا عن الناس بسوء الظن ٤ اتق شر من احسنت اليه ٥ ...
ان البلاء موكل بالمنطق ٦ آل محمد كل تقي ٧ اعبد الله كانك تراه فان لم تكن تراه
٨ فانه يراك واحبب لنفسك مع المولى واتق دعوة المظلوم

٨ اعمل لدنياك بقدر مقامك فيها واعمل لآخرتك بقدر بقائك فيها
واعمل لله بقدر حاجتك اليه واعمل للنار بقدر صبرك عليها
٩ اتقوا دعوة المظلوم وان كان كافرًا فانه ليس دونه حجاب
١٠ اتقوا فراسة المؤمن فانه ينظر بنور الله ١١ احبب حبيبك
هونًا ما عسى ان يكون بغيضك يومًا ما وابغض بغيضك
هونًا ما عسى ان يكون حبيبك يومًا ما ١٢ استنزلوا الرزق
بالصدقة ١٣ اشتدي ازمة تنفرجي ١٤ اصل كل داء البرد ١٥
اعقلها وتوكل ١٦ اغد عالمًا او متعلمًا او مستمعًا او محبًا ولا تكن الخامس
فتهلك ١٧ اكرم الناس اتقاهم ١٨ ان الظلم ظلمات يوم القيمة
١٩ ان لصاحب الحق مقالًا ٢٠ انزلوا الناس منازلهم ٢١ اياك
وكل امرء يعتذر منه ٢٢ اياك وقرين السوء فانك به تعرف ٢٣
اياك وما يسوء الاذن ٢٤ الاسلام يزيد ولا ينقص ٢٥ الاسلام
يعلو ولا يعلى ٢٦ البلاء موكل بالمنطق ٢٧ البشاشة خير من القرى
٢٨ التاني من الرحمن والعجلة من الشيطان ٢٩ جف القلم بما هو كائن
٣٠ حب الدنيا راس كل خطيئة ٣١ حبك الشيء يعمي ويصم ٣٢

حسبي الله ونعم الوكيل امان لكل خائف ٣٣ حسن الخلق نصف الدين
٣٤ حفت الجنة بالمكاره وحفت النار بالشهوات ٣٥
الحرب خدعة ٣٦ الحسود لا يسود ٣٧ الحلف حنث او ندم ٣٨
الحكمة ضالة المؤمن ٣٩ خير الامور اوسطها ٤٠ الدال على الخير
كفاعله ٤١ الدنيا مزرعة الآخرة ٤٢ الدنيا سجن المؤمن وجنة الكافر
٤٣ الرضاع يغير الطباع ٤٤ الرفق راس الحكمة ٤٥ زر غبًا
تزدد حبًا ٤٦ السعيد من وعظ بغيره ٤٧ السلامة في العزلة
٤٨ صوموا تصحوا ٤٩ الصلوة عماد الدين ٥٠ الصبر مفتاح الفرج
٥١ الصدقة تمنع سبعين بابًا من ابواب البلاء اهونها الجذام والبرص
٥٢ الضرورات تبيح المحظورات ٥٣ طوبى لمن شغله عيبه عن عيوب الناس
٥٤ الفاتحة لما قرئت له ٥٥ طلب العلم فريضة على كل مسلم ومسلمة
٥٦ العدة دين ٥٧ العدة عطية ٥٨ الغنا الياس مما في ايدي الناس
٥٩ في الحركات البركات ٦٠ القناعة كنز لا تنفد وكنز لا يفنى
٦١ كن في الدنيا كانك غريب او عابر سبيل وعد نفسك
من اصحاب القبور ٦٢ الكريم اذا قدر عفي ٦٣ كفى بالمرء كذبًا

ان يحدث بكل ما يسمع ٦٤ كل ما هو آت قريب وكلكم راع ٦٥
كفى بالدهر واعظا ٦٦ كفى بالموت واعظا وكفى باليقين غنى ٦٧
كلكم راع ومسؤول عن رعيته ٦٨ كما تدين تدان ٦٩ ليس الخبر كالمعاينة
٧٠ لكل مقام مقال ٧١ ليس الشديد من غلب الناس انما الشديد
غلب على نفسه ٧٢ ما نقص مال من صدقة ٧٣ ما جمع شيء الى شيء احسن
من علم الى حلم ٧٤ ما خاب من استخار ولا ندم من استشار
ولا عال من اقتصد ٧٥ المجالس بالامانة ٧٦ المرء مع من احب
٧٧ المستشار مؤتمن ٧٨ المسلم من سلم المسلمون من يده ولسانه ٧٩
المعدة بيت الداء والحمية رأس كل دواء ٨٠ المقدر كائن ٨١ من حسن
اسلام المرء تركه ما لا يعنيه ٨٢ من صمت نجا ٨٣ من استوى يوماه
فهو مغبون ٨٤ من تشبه بقوم فهو منهم ٨٥ من مات على شيء بعثه الله عليه
٨٦ من لا يرحم لا يرحم ٨٧ المؤمن مرآة المؤمن ٨٨ المؤمن للمؤمن
كالبنيان يشد بعضه بعضا ٨٩ الناس بزمانهم اشبه منهم بآبائهم ٩٠
الندم توبة ٩١ النساء حبائل الشيطان ٩٢ نية المؤمن خير من عمله

٩٣ الهم نصف الهرم ٩٤ لا ايمان لمن لا امانة له ولا دين لمن
لا عهد له ٩٥ لا تظهر الشماتة باخيك فيعافيه الله ويبتليك
٩٦ لا طاعة لمخلوق في معصية الخالق ٩٧ لا صغيرة مع الاصرار
ولا كبيرة مع الاستغفار ٩٨ لا يجني على المرء الا يده ٩٩
لا يغني حذر من قدر ١٠٠ يبعث الناس على نياتهم

بعض علما دنقلر ذكر رسول عم قواعد اسلام و متفرقات شرايع
احكامي درت حديثده جمع اتدي بري انما الاعمال بالنيات بري
الحلال بين والحرام بين بري البينة للمدعي واليمين على من انكر
بري لا يكمل الايمان المرء حتى يحب لاخيه ما يحب لنفسه دركم اولكي عبادات
ايكنجي معاملات اوچنجي خصومات وحكومات دردنجي آداب ومباضعات
وتحذير عن الجنايات شاملدر مرات الجنايات اولو كتابدن التحذر

لقول رسول عم الوضوء قبل الطعام
وبعد الطعام ينفي الفقر واللمم
[illegible]

[illegible]

[illegible] اشیانك

[illegible] عرش هفت اسمانك والهه اولادن جمیع

کعب الاحباردن مرویدر [illegible] اولادن عباد بر قصود ایدرهمان انجی علو [illegible] دل نقلیاتن

اوزره یازدیلر [illegible] الکتاب المنزلده هندوستانده بر [illegible] قدرته

داغی یازلمشدر [illegible] اوزرنده قدرت حقله اوحطیله لااله الا الله محمد رسول الله

محمد رسول الله یازلمشدر هر بر بیتك [illegible] صادی حطیله [illegible] من الرحمن الرحیم

قولکل بحر [illegible] سنه [illegible] رسول الله یازلمشدر بر شهده دخی [illegible] بیانه [illegible] اته

ازلمشدر [illegible] ابوبکر الصدیق وعمر الفاروق یازلمشدر [illegible] آدم

الجبال الغیم لااله الا الله محمد رسول الله ابوبکر [illegible] مبوعی

حطه لااله الا الله [illegible] وادرکه

حمله خلقی طاشلر [illegible] براق

اغاج اولوب

اهل هند

فراخ حطله لااله الا الله محمد رسول الله یازلمشدر اهل هند

امسوه ایله تبرکه ایدوب یغمور یاغمز استسقا ایدرلر

اول [illegible] ایله نهرنك [illegible] دخی بر صیاده [illegible] بالق طوتدن صاغ الزرنده

بعضی قرینده ایله [illegible] یازلمش کوردی وبعض [illegible] بر صادیغی قادون

لااله الا الله محمد رسول الله [illegible] وازحطیله اولوب [illegible] بر طرفنده

یاخود [illegible] یازلمشدر [illegible] بیلوردی [illegible] آدم

وبر طرفنده [illegible] خطیله محمد یازلمش کوردی [illegible] اولوب [illegible] لااله الا الله [illegible] اغاج

اوستنده [illegible] اقلرینك [illegible] یازلمشدر [illegible] والانبیا [illegible]

دادخی [illegible] خطیله [illegible] اسلام [illegible] محمد رسول الله یازلمشدر

اشکانه [illegible] عبدالله الاسلام [illegible] لااله الا الله [illegible]

بری ان الذین [illegible] بر طرفنده لااله الا الله [illegible]

اولوب [illegible] کتاب الموضوعات [illegible] انتوب [illegible]

تفصیل اولور [illegible] نقل ایتدیلر [illegible] رسول الله [illegible]

بر صادق [illegible] محمد رسول الله [illegible]

[illegible] حاوه ایتدیلر

[illegible] تفصيل الحمدين [illegible]

هذه الدعاء يقرا عند الشروع في مطالعة الدرس

اللهم افتح علينا حكمتك وانشر علينا

رحمتك يا بديع السموات والارضين

يا ذا الجلال والاكرام برحمتك

يا ارحم الراحمين. رحمه ابدر

[illegible]

[illegible] عشق

[illegible] سوداى عشق

[illegible] اول [illegible]

طيب [illegible] اول [illegible]

[illegible] عشق

عاشق [illegible]

[illegible] عشق

عشق [illegible]

[illegible] عشق

[illegible]

Süleymaniye Kütüphanesi
Hacı Mahmud
3231
Eski Kayıt No